

NOTAT

Dato: Torsdag 28. april 2011
 Fra: Norsk Elvarmeforening
 Til: Dagens medlemsmøte i Elektroforeningen

Presentasjon av Norsk Elvarmeforening og noen utfordringer for direktevirkende elvarme

Jeg takker for anledningen til å presentere Norsk Elvarmeforening på medlemsmøtet i Elektroforeningen.

Både EFO og flere av dere som er her i ettermiddag er jo medlemmer i Norsk Elvarmeforening, mens andre ikke kjenner oss godt.

Norsk Elvarmeforening ble etablert i 1997 ved reorganisering av et tidligere bransjefellesskap. Foreningens formål er å fremme rasjonell og ressursøkonomisk bruk av elektrisitet til oppvarming av bygninger og naturlig tilgrensende områder. Dette skal vi gjøre ved å drive opplysningsvirksomhet om elvarme rettet mot sluttbrukere, myndighetsorganer og myndighetsoppnevnte organer, samt organisasjoner som kan påvirke bruk av elvarme i Norge. Medlemskap kan tegnes av enkeltpersoner, bedrifter, organisasjoner og andre som slutter seg til foreningens formål. Vi har i dag 30 medlemsbedrifter.

Gjennom en årrekke har vi registrert at elektrisitet har fått et stadig mer belastet image i det offentlige rommet - særlig når det gjelder anvendelse av el til oppvarming. Denne negative beskrivelsen av elvarme har også slått inn i lovverket:

Teknisk forskrift til plan og bygningsloven er skjerpet hva angår retten til å anvende el til oppvarming. Et første skritt ble tatt ved TEK 07, hvor paragraf 8-22 fikk følgende ordlyd:

Energiforsyning

Bygning skal prosjekteres og utføres slik at en vesentlig del av varmebehovet kan dekkes med annen energiforsyning enn elektrisitet og/eller fossile brensler hos sluttbruker.

Kravet til energiforsyning i første ledd gjelder ikke for bygning med et særlig lavt varmebehov eller dersom det fører til merkostnader over bygningens livsløp.

Boliger som etter annet ledd unntas krav om energiforsyning etter første ledd, skal ha skorstein og lukket ildsted for bruk av biobrensel. Dette gjelder likevel ikke boliger under 50 m² BRA.

For fritidsbolig under 150 m² BRA gjelder ikke § 8-22.

Altså en skjerping av anledningen til å benytte elvarme, men med åpning for dispensasjon basert på et lønnsomhetskriterium.

Senere er TEK skjerpet ytterligere ved TEK 10, hvor § 14-7 om energiforsyning har følgende ordlyd:

(1) Det er ikke tillatt å installere oljekjel for fossilt brensel til grunnlast

(2) Bygning over 500 m² oppvarmet BRA skal prosjekteres og utføres slik at minimum 60 % av netto varmebehov kan dekkes med annen energiforsyning enn direktevirkende elektrisitet eller fossile brensler hos sluttbruker.

(3) Bygning inntil 500 m² oppvarmet BRA skal prosjekteres og utføres slik at minimum 40 % av netto varmebehov kan dekkes med annen energiforsyning enn direktevirkende elektrisitet eller fossile brensler hos sluttbruker.

(4) Kravet til energiforsyning etter annet og tredje ledd gjelder ikke dersom det dokumenteres at naturforhold gjør det praktisk umulig å tilfredsstille kravet. For boligbygning gjelder kravet til energiforsyning heller ikke dersom netto varmebehov beregnes til mindre enn 15 000 kWh/år eller kravet fører til merkostnader over boligbygningens livsløp.

(5) Boligbygning som etter fjerde ledd er unntatt fra krav om energiforsyning skal ha skorstein og lukket ildsted for bruk av biobrensel. Dette gjelder likevel ikke boenhet under 50 m² oppvarmet BRA eller bolig som tilfredsstiller passivhusnivå.

Med dette plasserer altså norske myndigheter elektrisitet i samme kategori som fossile brensler. Etter vår mening så finnes det ingen kunnskapsbasert begrunnelse for dette.

I det hele tatt så er begrunnelsen for å satse på energiomlegging fremfor energieffektivisering svært svak.

Norsk Elvarmeforening etterspurte i fjor hvilken dokumentasjon som ligger til grunn for energiomleggingen, på bakgrunn av nye rammebetingelser for valg av oppvarmingssystem til bygninger. Energimerkeordningen, innføring av oppvarmingsmerke, og nye energikrav i TEK inngår i disse viktige rammebetingelsene. En rekke faktorer etter vår mening burde vært bedre opplyst og dokumentert i bakgrunns materialet ved samfunnsplanlegging av så betydelig omfang som oppvarming av bygningsmassen i Norge:

- Virkningsgrad for ulike varmesystemer
- Levealder for ulike varmesystemer
- Vedlikeholdsbehov ved ulike varmesystemer
- Erfaringsbasert dokumentasjon av energiforbruk ved ulike varmesystemer
- De samlede samfunns- og privatøkonomiske konsekvenser ved energiomlegging
- Kostnadene ved å bygge parallelle infrastrukturer, som fjernvarmeanlegg eller lokal varmesentral i bygningen, evt. ikke optimalt utnytte eksisterende elektrisk forsyningsnett

Kort oppsummert så savner vi at de økonomiske faktorene for privat og offentlig sektor knyttet til investeringer, drift og vedlikehold av infrastrukturer for oppvarming, herunder energikostnadene, blir bedre identifisert og beskrevet i konkrete og erfaringsbaserte størrelser. Vi fremhever særlig behovet for erfaringsbasert dokumentasjon av energiforbruket ved ulike tekniske systemer for oppvarming av bygninger.

Hva svarer ansvarlig departement for bygningspolitikken i Norge?

- Det finnes i dag ikke gode nok data om de faktorer som påvirker miljøtilstanden i bygg. Ovbersikter og statistikk som er basert på teoretiske virkninger av ulike miljøtiltak, er ikke tilfredsstillende når det gjelder å kunne evaluere tiltak som settes i verk.

- Det er lite nasjonal statistikk tilgjengelig på ønsket aggregeringsnivå og for ulike bygningstyper. Statistikk for boliger er bedre enn for andre typer bygg, men samlet er statistikken ikke egnet til å måle effekt av enkelte tiltak, f.eks for å estimere virkning av nye krav i byggeforskriften.

Brev fra KRD til Norsk Elvarmeforening

Det bør være en oppgave for en samlet elektrobransje å synliggjøre den manglende dokumentasjonen for de enorme samfunnsressursene som nå benyttes for å vende investeringene bort fra vår bransjes løsninger og over på andre teknologier. Jeg tror ikke at folk er klar over at milliardbeløp som kunne vært benyttet til skole, helse og eldreomsorg, nå bindes opp til kostbare parallelle infrastrukturer for oppvarming av bygg.

En ny utfordring har meldt seg i EU-systemet, i og med økodesigndirektivet. Direktivet i seg selv har gode ambisjoner og formål, men i forordningene for de enkelte produktgruppene er begrepet primærenergifaktor lansert. Noen mener at virkningsgraden ved produksjon av elektrisitet fra f.eks kull må belastes all anvendelse av elektrisitet, uansett energikilde, med en faktor på 2,5. Et produkt, f.eks en panelovn, som benytter 1 kWh, vil dermed bli behandlet som om forbruket er 2,5 kWh. Hvis denne tankegangen får gjennomslag, vil det kunne ramme en lang rekke produktgrupper som anvender elektrisitet.

Økodesigndirektivet utfordrer norske myndigheter til å avklare sitt syn på hvordan bruk av elektrisitet i Norge skal forstås. Vi er veldig glad for at NVE og den politiske ledelsen i OED reiser til Brussel og opplyser om det som er korrekt, nemlig at elektrisitet i Norge kommer fra ren og miljøvennlig vannkraft.

Men samtidig omtaler Statens Bygningstekniske Etat - ukorrekt - elvarme som et klimaproblem beheftet med CO2 utslipp- og Klima og forurensningsdirektoratet selger frivillige CO2 kvoter for bygninger som benytter elektrisitet til oppvarming.

Kommunal og regionaldepartementet forbereder nå en stortingsmelding om bygningspolitikken. Vi har anbefalt følgende premisser for arbeidet:

1. Målsettingen vedr energi bør være redusert og mer effektiv energibruk. Målsetting om energiomlegging er kun relevant med hensyn til omlegging bort fra fossile brensler.
2. Med skjerpede krav til redusert og mer effektiv energibruk, bør dagens fokus på valg av type oppvarmingssystem erstattes av en mer teknologinøytral regulering.
3. Kravene til kvalitet i utredninger i forkant av stortingsmeldingen må ivaretas. Samfunnets planlegging og regulering av energibruk i bygningsmassen må skje med tilgang til kvalitetssikret og korrekt informasjon om økonomiske konsekvenser av de forskjellige handlingsalternativer.
4. Skjerpet utredningskrav må også omfatte innhenting og analyse av erfaringsbaserte data som kan dokumentere hva de forskjellige oppvarmingssystemene i bygg medfører av energibruk.
5. Innføring av teoretiske konstruksjoner som CO2 faktor og primærenergifaktor som medfører at ren norsk elektrisitet belastes i virkemiddelbruk og regulering, må avvises.

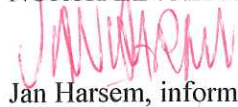
For Norsk Elvarmeforening er det viktig at en samlet elektrobransje oppfatter og forstår de utfordringene vi står overfor. Utfasing av elektrovarme angår ikke bare den del av bransjen som er direkte eksponert mot varmemarkedet. Hvis omsetningen av elvarme gjennom grossistene utgjør f.eks 500 millioner kroner årlig, så betyr dette antakelig opp mot det tredobbelte i samlet verdiskaping for elektrobransjen, fordi grossisten også selger diverse tilførselsmateriell og installatøren skal montere.

Vårt anliggende her i dag er derfor å vekke en samlet elektrobransje til å se betydningen av å stå opp for vår bransjes løsninger. Utfordringene for elvarmebransjen må samle hele elektrobransjen i en klar og offensiv tilbakemelding til borgere, folkevalgte, markeder og myndigheter både i Norge og internasjonalt:

Det vi leverer er økonomisk - det er effektivt - det er miljøvennlig - og det holder en høy etisk standard

Takk for oppmerksomheten...

Med vennlig hilsen
NORSK ELVARMEFORENING

Jan Harsem, informasjonsansvarlig - for styret

Norsk Elvarmeforening har som formål å fremme rasjonell og ressursøkonomisk bruk av elektrisitet til oppvarming av bygninger og naturlig tilgrensende områder. Foreningen driver opplysningsvirksomhet om elvarme rettet mot sluttbrukere, myndighetsorganer og myndighetsoppnevnte organer, samt organisasjoner som kan påvirke bruk av elvarme i Norge.

NORSK ELVARMEFORENING

Kontor: Gml. Drammensvei 227 - Asker sentrum / **Post:** Postboks 23, 131 Asker. Norge

Web: www.elvarme.org / **Epost:** jan@harsem.no

Telefon: 66 900452 / **Mobiltelefon:** 95 771199 / **Telefaks:** 66 795736